

Art. 2. Dit besluit treedt in werking de dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Brussel, 3 mei 1996.

Ph. MAYSTADT

Art. 2. Le présent arrêté entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Bruxelles, le 3 mai 1996.

Ph. MAYSTADT

N 96 - 1040

[3255]

3 MEI 1996

Ministerieel besluit tot goedkeuring van het marktreglement van de Effectenbeurs van Antwerpen

De Vice-Eerste Minister en Minister van Financiën en Buitenlandse Handel,

Gelet op de richtlijn 93/22/EEG van de Raad van 10 mei 1993 betreffende het verrichten van diensten op het gebied van beleggingen in effecten;

Gelet op de wet van 6 april 1995 inzake de secundaire markten, het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs, inzonderheid op de artikelen 10 en 17;

Gelet op de beslissing van het directiecomité van de Effectenbeursvennootschap van Antwerpen van 9 april 1996 tot vaststelling van het marktreglement van de Effectenbeurs van Antwerpen;

Gelet op het advies van de Commissie voor het Bank- en Financieuzen,

Besluit :

Artikel 1. Het bijgevoegde marktreglement van de Effectenbeurs van Antwerpen wordt goedgekeurd.

Art. 2. Dit besluit treedt in werking de dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Brussel, 3 mei 1996.

Ph. MAYSTADT

Bijlage

MARKTREGLEMENT VAN DE EFFECTENBEURS VAN ANTWERPEN

[C - 3255]

HOOFDSTUK I. — Algemene bepalingen

Artikel 1. Voor de toepassing van dit marktreglement wordt verstaan onder :

1° de wet : de wet van 6 april 1995 inzake de secundaire markten, het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs;

2° de eerste markt : een markt die gelijk kan gesteld worden met de officiële notering in de zin van de richtlijn 79/279/E.E.G. van de Raad van 5 maart 1979 tot coördinatie van de voorwaarden voor de toelating van effecten tot de officiële notering aan een effectenbeurs en waarin de financiële instrumenten zijn opgenomen, overeenkomstig het koninklijk besluit genomen ter uitvoering van artikel 29, § 1, van de wet;

3° de tweede markt : een markt die niet gelijk kan gesteld worden met een officiële notering in de zin van de richtlijn 79/279/E.E.G. van de Raad van 5 maart 1979 als bedoeld in sub 2° en waarin de financiële instrumenten zijn opgenomen overeenkomstig hoofdstuk III van het beursreglement;

4° veilingen : een markt die periodiek georganiseerd wordt en waarop de financiële instrumenten kunnen aangeboden worden die niet in de notering van een Belgische effectenbeurs zijn opgenomen;

5° beurszitting : de periode waarin een notering op de beursmarkt kan plaatsvinden en waarvan het begin en het einde door het directiecomité worden vastgesteld;

6° het lid : een bemiddelaar die door het directiecomité overeenkomstig artikel 17, 4° van de wet tot één of meer markten van de Effectenbeurs van Antwerpen toegelaten is;

7° fixing : een procedure, al dan niet elektronisch, die erin bestaat één- of meermalen per dag een koers vast te stellen door middel van een confrontatie van de orders.

F. 96 - 1040

[3255]

3 MAI 1996

Arrêté ministériel portant approbation du règlement du marché de la Bourse de valeurs mobilières d'Anvers

Le Vice-Premier Ministre et Ministre des Finances et du Commerce extérieur,

Vu la directive 93/22/CEE du Conseil du 10 mai 1993 concernant les services d'investissement dans le domaine des valeurs mobilières;

Vu la loi du 6 avril 1995 relative aux marchés secondaires, au statut des entreprises d'investissement et à leur contrôle, aux intermédiaires et conseillers en placements, notamment les articles 10 et 17;

Vu la décision du comité de direction de la Société de la Bourse de valeurs mobilières d'Anvers du 9 avril 1996 fixant le règlement du marché de la Bourse de valeurs mobilières d'Anvers;

Vu l'avis de la Commission bancaire et financière,

Arrête :

Article 1er. Le règlement du marché de la Bourse de valeurs mobilières d'Anvers, annexé au présent arrêté, est approuvé.

Art. 2. Le présent arrêté entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Bruxelles, le 3 mai 1996.

Ph. MAYSTADT

Annexe

REGLEMENT DU MARCHÉ DE LA BOURSE DE VALEURS MOBILIERES D'ANVERS

[C - 3255]

CHAPITRE Ier. — Dispositions générales

Article 1er. Aux fins du présent règlement du marché, il y a lieu d'entendre par :

1° la loi : la loi du 6 avril 1995 relative aux marchés secondaires, au statut des entreprises d'investissement et à leur contrôle, aux intermédiaires et conseillers en placements;

2° le premier marché : un marché qui peut être assimilé à une cote officielle au sens de la directive 79/279/C.E.E. du Conseil du 5 mars 1979 portant coordination des conditions d'admission de valeurs mobilières à la cote officielle d'une bourse de valeurs et sur lequel sont inscrits des instruments financiers, conformément à l'arrêté royal pris en exécution de l'article 29 § 1er de la loi;

3° le second marché : un marché qui ne peut pas être assimilé à une cote officielle au sens de la directive 79/279/C.E.E. du Conseil du 5 mars 1979, visée au 2°, et sur lequel sont inscrits des instruments financiers conformément au chapitre III du règlement de la bourse;

4° ventes publiques : un marché organisé périodiquement et où des instruments financiers non inscrits à la cote d'une bourse de valeurs mobilières belge peuvent être offerts;

5° une séance de bourse : la période pendant laquelle une cotation sur le marché boursier peut avoir lieu et dont le début et la fin sont fixés par le comité de direction;

6° le membre : un intermédiaire, admis par le comité de direction conformément à l'article 17, 4° de la loi, à un ou plusieurs marchés de la Bourse de valeurs mobilières d'Anvers;

7° fixing : une procédure, électronique ou pas, consistant dans la fixation d'un cours, une ou plusieurs fois par jour au moyen d'une confrontation d'ordres.

Art. 2. De koersen, de berichten en de beslissingen die het publiek aanbelangen, worden door het directiecomité in de koerslijst, bulletin genaamd, bekendgemaakt.

De beslissingen en de mededelingen die de leden aanbelangen, worden door het directiecomité met een rondschrĳven ter kennis van de leden gebracht.

Art. 3. Met toepassing van dit reglement kan het directiecomité beslissingen nemen met betrekking tot de organisatie, de werking, het toezicht en de orde van en op de markten.

Deze beslissingen worden in het bulletin bekendgemaakt.

HOOFDSTUK II. — De markten

Art. 4. Het directiecomité organiseert een markt voor financiële instrumenten:

- 1° die opgenomen zijn op de eerste markt;
- 2° die opgenomen zijn op de tweede markt;
- 3° die kunnen verhandeld worden op de veilingen.

Art. 5. Het directiecomité bepaalt de wijze van verhandelen en de prijsvorming van de toegelaten financiële instrumenten.

Tenzij het directiecomité er anders over beslist, worden de financiële instrumenten op de eerste markt, de tweede markt en de veilingen verhandeld bij roep en met contante vereffening.

Art. 6. Het directiecomité bepaalt de handelsuren en de sluitingsdagen van de beursmarkten, op welke markt een financieel instrument mag verhandeld worden en de frequentie van de notering.

Alle berichten die de transparantie van de markten aanbelangen, worden in het bulletin bekendgemaakt.

Art. 7. Tijdens de inschrijvings- of toekenningsperiode kan het directiecomité dagelijks veilingen houden van de inschrijvings- of toekenningsrechten of warrants, zelfs indien de betrokken financiële instrumenten niet genoteerd zijn.

HOOFDSTUK III. — Orders

Art. 8. Elke order die aan de beursadministratie wordt doorgegeven, moet de volgende vermeldingen bevatten:

- 1° de richting van de transactie: aan- of verkoop;
- 2° de naam en de code van het financieel instrument;
- 3° het aantal of de nominale waarde;
- 4° de limietprijs of tegen de eerste koers;
- 5° de geldigheidsduur;
- 6° alle andere inlichtingen die nodig zijn voor de goede uitvoering.

Art. 9. Behoudens andersluidend beding blijft de order bestemd voor de eerste of tweede markt drie maanden geldig.

Art. 10. Een order vervalt echter automatisch wanneer een coupon of recht onthecht wordt, bij splitsing of hergroepering of, in het algemeen, wanneer een bijzonder voordeel aan het betreffende financieel instrument toegekend wordt of wanneer het financieel instrument het voorwerp uitmaakt van een technische of financiële verrichting.

Art. 11. De leden kunnen de orders aan de beurs doorgeven met behulp van alle communicatiemiddelen door het directiecomité aanvaard en dit tot het tijdstip dat het bepaalt.

Art. 12. Een order "tegen de eerste koers" wil zeggen dat de order uitgevoerd wordt aan de eerstvolgende koers die wordt vastgesteld overeenkomstig artikel 5, tweede lid. Dergelijk order moet vóór de opening van de markt doorgegeven worden.

De order kan eventueel worden verminderd overeenkomstig artikel 25, eerste lid.

Het niet uitgevoerde gedeelte van de order blijft geldig tijdens de beurszitting en krijgt de eerste koers als limiet.

Art. 13. De order met een limietprijs is een order waarvoor de koper de maximumprijs bepaalt die hij bereid is te betalen en de verkoper de minimumprijs bepaalt tegen dewelke hij aanvaardt zijn financiële instrumenten te verkopen. Dergelijk order wordt uitgevoerd voor zover de markt dit toelaat.

De order kan eventueel worden verminderd overeenkomstig artikel 25, eerste lid.

Art. 14. Een "bestensorder" aan een lid doorgegeven, vermeldt geen prijsindicatie. De order wordt door het lid uitgevoerd naar best vermogen, ofwel aan de eerste koers die wordt genoteerd na ontvangst van de order, ofwel aan limietprijzen die het lid als billijk beschouwt.

Art. 2. Les cours, les avis et les décisions qui concernent le public, sont annoncés par le comité de direction dans la liste des cours, appelée le bulletin.

Les décisions et les communications qui concernent les membres sont portées à leur connaissance par voie de circulaire par le comité de direction.

Art. 3. En exécution du présent règlement, le comité de direction peut prendre des décisions relatives à l'organisation, au fonctionnement, à la surveillance et à la police des marchés.

Ces décisions sont publiées au bulletin.

CHAPITRE II. — Les marchés

Art. 4. Le comité de direction organise un marché pour les instruments financiers:

- 1° qui sont inscrits au premier marché;
- 2° qui sont inscrits au second marché;
- 3° qui peuvent être négociés aux ventes publiques.

Art. 5. Le comité de direction détermine le mode de négociation et la fixation du prix des instruments financiers admis.

A moins que le comité de direction en décide autrement, les instruments financiers sont négociés au premier marché, au second marché et aux ventes publiques, à la criée et avec liquidation au comptant.

Art. 6. Le comité de direction fixe les heures d'ouverture et les jours de fermeture des marchés boursiers, les marchés sur lesquels un instrument financier peut être négocié et la fréquence de la cotation.

Tous les avis qui concernent la transparence des marchés sont publiés au bulletin.

Art. 7. Pendant la période de souscription ou d'attribution, le comité de direction peut organiser des ventes publiques quotidiennes des droits de souscription ou d'attribution ou des warrants, même si les instruments financiers en question ne sont pas cotés.

CHAPITRE III. — Orders

Art. 8. Tout ordre transmis à l'administration boursière doit comporter les mentions suivantes:

- 1° le sens de la transaction: achat ou vente;
- 2° le nom et le code de l'instrument financier;
- 3° le nombre ou la valeur nominale;
- 4° le prix limité ou au premier cours;
- 5° la durée de validité;
- 6° tous les autres renseignements nécessaires à sa bonne exécution.

Art. 9. Sauf stipulation contraire, l'ordre destiné pour le premier ou second marché reste valable trois mois.

Art. 10. Cependant, un ordre expire automatiquement avec le détachement d'un coupon ou d'un droit, d'une division ou d'un regroupement ou, en général, lorsqu'un avantage particulier est attribué à l'instrument financier concerné ou quand l'instrument financier fait l'objet d'une opération technique ou financière.

Art. 11. Les membres peuvent transmettre les ordres à la bourse par tout moyen de communication accepté par le comité de direction, et ce jusqu'au moment qu'il détermine.

Art. 12. Un ordre "au premier cours" signifie que l'ordre est exécuté au premier cours suivant fixé conformément à l'article 5, alinéa 2. Pareil ordre doit être introduit avant l'ouverture du marché.

L'ordre peut éventuellement être réduit conformément à l'article 25, alinéa 1er.

La partie non exécutée de l'ordre reste valable pendant la séance de bourse et reçoit comme limite le premier cours.

Art. 13. L'ordre à un cours limité est celui pour lequel l'acheteur fixe le prix maximal qu'il est disposé à payer et le vendeur le prix minimal auquel il accepte de vendre ses instruments financiers. Pareil ordre est exécuté pour autant que le marché le permette.

L'ordre peut éventuellement être réduit conformément à l'article 25, alinéa 1er.

Art. 14. Un "ordre au mieux", transmis à un membre, ne comporte aucune indication de prix. L'ordre est exécuté à la discrétion du membre, soit au premier cours coté après sa réception, soit à des prix limités considérés comme équitables par le membre.

Art. 15. De orders die op de dag van de onthechting van de coupon worden gegeven, worden "ex-coupon" uitgevoerd.

Art. 16. De order wordt door de cliënt doorgegeven met behulp van elk middel dat de ordergever en het lid geschikt lijkt en, in voorkomend geval, onder de voorwaarden bepaald in het cliëntencontract dat tussen hen werd gesloten.

Art. 17. Voor de uitvoering van de orders op de eerste en de tweede markt kunnen de leden:

- 1° hun orders doorgeven vóór de roep;
- 2° rechtstreeks optreden tijdens de roep;
- 3° rechtstreeks op de beursmarkt een tegenpartij zoeken.

Voor de uitvoering van eenzelfde order kunnen die uitvoeringswijzen onderling worden gecombineerd.

HOOFDSTUK IV. — Dekking

Afdeling 1. — Dekking door de cliënten

Art. 18. Het lid kan de uitvoering van een order van een cliënt afhankelijk stellen van de voorafgaandelijke afgifte van een dekking die het vaststelt in functie van de markt, de hoedanigheid van de cliënt en de aard van het financieel instrument waarop de order betrekking heeft.

Art. 19. Bij een verkooporder kan het lid van zijn cliënt de voorafgaandelijke levering van de financiële instrumenten eisen.

Art. 20. Het lid zorgt er voor dat het van zijn cliënten de dekking bekomt die noodzakelijk is voor de goede afloop van de verbintenissen die door de cliënt zijn aangegaan.

Art. 21. § 1. Zo de ordergever of de tegenpartij die ingelicht is over een verrichting in financiële instrumenten, de verschuldigde som niet betaalt, de gevraagde dekking niet stelt of de verkochte financiële instrumenten niet levert, kan het lid zonder ingebrekestelling en zonder voorafgaande gerechtelijke beslissing, op kosten en risico van de ordergever of de tegenpartij, de ontbrekende financiële instrumenten inkopen en/of voor de tegenwaarde van de verschuldigde som financiële instrumenten verkopen.

§ 2. Onder het toezicht van het directiecomité kan het lid de financiële instrumenten en/of gelden die de dekking vormen, te gelde maken om de transacties aan te zuiveren die in naam en voor rekening van de in gebreke blijvende cliënt werden gedaan.

Het lid zendt aan de betrokken cliënt de documenten aangaande de tegeldemaking van de dekking bij een ter post aangetekende brief of brief met ontvangstbewijs.

Afdeling 2. — Dekking door het lid

Art. 22. Het directiecomité kan op ieder ogenblik van de leden een dekking eisen voor de uitgevoerde verrichtingen die nog niet afgewikkeld zijn.

Het lid mag in dit geval de van zijn cliënt ontvangen dekking aanwenden als waarborg voor de uitgevoerde transacties voor rekening van deze cliënt.

Het directiecomité mag, na voorafgaandelijke schriftelijke kennisgeving aan het lid dat in gebreke blijft, overgaan tot de terugkoop van de niet geleverde financiële instrumenten of de verkoop van de niet betaalde financiële instrumenten, vanaf de dag die volgt op de voorsz. vereffeningsdag. In dit geval brengt het lid zijn cliënt daarvan zo snel mogelijk op de hoogte.

HOOFDSTUK V. — Koersvorming

Art. 23. De koersen komen tot stand onder het toezicht van het directiecomité. Zij zijn het resultaat van de confrontatie van de koop- en verkoopbiedingen door de leden, hetzij schriftelijk vóór de beurszitting, hetzij mondeling tijdens de beurszitting. De biedingen langs elektronische weg worden gelijkgesteld met de schriftelijke.

Aan de hand van de schriftelijke koop- en verkoopbiedingen organiseert het directiecomité een roep of fixing in financiële instrumenten. Bij roep deelt de vertegenwoordiger van het directiecomité vertrekend van de vorige beurskoers mede of de marktsituatie in het betrokken financieel instrument een overwicht aan de koperszijde dan wel aan de verkoperszijde heeft.

De leden kunnen koop- en verkoopbiedingen toevoegen, waarbij het aantal financiële instrumenten en een limietprijs dienen vermeld te worden. Tijdens de roep wordt de marktsituatie medegedeeld.

De vertegenwoordiger van het directiecomité bepaalt als gedane koers die koers waarbij de grootste omzet bereikt wordt.

Biedingen die de omzet en toewijzing niet veranderen, worden niet in aanmerking genomen.

Art. 15. Les ordres introduits le jour du détachement du coupon sont exécutés "ex-coupon".

Art. 16. L'ordre est transmis par le client par tout moyen à la convenance du donneur d'ordre et du membre, et le cas échéant dans les conditions prévues par le contrat client conclu entre eux.

Art. 17. Pour l'exécution des ordres sur les premier et second marchés, les membres ont la faculté:

- 1° de transmettre leurs ordres avant la criée;
- 2° d'intervenir directement pendant la criée;
- 3° de rechercher directement la contrepartie dans le marché boursier.

Ces modes d'exécution peuvent être combinés pour l'exécution d'un même ordre.

CHAPITRE IV. — Couverture

Section 1re. — Couverture par les clients

Art. 18. Le membre peut soumettre l'exécution d'un ordre d'un client à la remise préalable d'une couverture, qu'il fixe en fonction du marché, de la qualité du client et du genre de l'instrument financier auquel se rattache l'ordre.

Art. 19. En cas d'ordre de vente, le membre peut exiger de son client la livraison préalable des instruments financiers.

Art. 20. Le membre veille à obtenir de ses clients la couverture nécessaire à la bonne fin des engagements pris par celui-ci.

Art. 21. § 1er. Si le donneur d'ordre ou la contrepartie qui a connaissance d'une opération sur des instruments financiers, ne verse pas le montant dû, ne constitue pas la couverture exigée ou ne livre pas les instruments financiers vendus, le membre peut, sans mise en demeure et sans décision judiciaire préalable, aux frais et risques du donneur d'ordre ou de la contrepartie, procéder au rachat des instruments financiers manquants et/ou vendre des instruments financiers pour la contre-valeur de la somme due.

§ 2. Sous le contrôle du comité de direction, le membre peut réaliser les instruments financiers et/ou les fonds, qui forment l'objet de la couverture, pour solder les transactions exécutées au nom et pour le compte du client défaillant.

Le membre envoie au client concerné les documents concernant la réalisation de la couverture par une lettre recommandée à la poste ou avec accusé de réception.

Section 2. — Couverture par le membre

Art. 22. Le comité de direction peut exiger des membres à tout moment une couverture pour les opérations effectuées, mais non encore dénouées.

Dans ce cas, le membre peut utiliser la couverture reçue de son client en garantie des opérations exécutées pour compte de ce client.

Le comité de direction peut, moyennant lettre adressée préalablement au membre défaillant, procéder au rachat des instruments financiers non livrés ou à la revente des instruments financiers non payés, à partir du lendemain du jour de la liquidation prévue. En ce cas, le membre en avise son client dans les plus brefs délais.

CHAPITRE V. — Formation des cours

Art. 23. Les cours se réalisent sous la surveillance du comité de direction. Ils sont le résultat de la confrontation des offres d'achat et de vente par les membres, soit par écrit avant la séance de bourse, soit verbalement pendant la séance de bourse. Les offres par voie électronique sont assimilées aux offres écrites.

Sur base des offres écrites d'achat et de vente, le comité de direction organise une criée ou un fixing des instruments financiers. En cas de criée et partant du cours de bourse précédent, le représentant du comité de direction fait savoir si la situation du marché pour l'instrument financier en question présente une prépondérance du côté acheteur ou du côté vendeur.

Les membres peuvent ajouter des offres d'achat et de vente et doivent mentionner, dans ce cas, le nombre des instruments financiers et un prix limité. Pendant la criée, la situation du marché est communiquée.

Le représentant du comité de direction détermine comme cours fait celui pour lequel le volume des transactions est le plus élevé.

Les offres qui ne modifient pas le volume et l'attribution ne sont pas prises en considération.

Art. 24. Indien er tegen de genoteerde koers een onevenwicht blijft tussen de aantallen van gevraagde en aangeboden financiële instrumenten, worden de toewijzingen verhoudingsgewijze verdeeld waarbij:

- 1° schriftelijke biedingen steeds voorrang hebben op de mondelinge;
- 2° schriftelijke biedingen zonder limietprijs of met een limietprijs die bij aankoop hoger en bij verkoop lager is dan de genoteerde koers, voorrang hebben op andere schriftelijke biedingen;
- 3° aan kleine biedingen meer financiële instrumenten kunnen toegewezen worden door de vertegenwoordiger van het directiecomité.

Art. 25. Koersen waartegen niet alle kopers of verkopers een volledige toewijzing krijgen, worden gemerkt met kopers verminderd (kv) respectievelijk verkopers verminderd (vv).

Het niet uitgevoerde gedeelte van de orders blijft in nota.

Wanneer geen omzet bereikt wordt, wordt een biedkoers (bk) of een laatkoers (lk) in het bulletin vermeld.

Art. 26. Behoudens een afwijkende beslissing van het directiecomité, bekendgemaakt in het bulletin, is het verboden om bij de roep een koers te noteren die afwijkt van de vorige koers, voor meer dan:

- 1° 5 % voor de financiële instrumenten op de eerste markt of de tweede markt;
- 2° 15 % voor de financiële instrumenten die verhandeld worden op de veilingen.

Art. 27. Bij gemotiveerde beslissing kan het directiecomité een gedane koers of uitgevoerde verhandeling annuleren. De beslissing wordt in het bulletin bekendgemaakt.

Art. 28. Tijdens de beurszitting kan aan een lid van het directiecomité of aan zijn vertegenwoordiger een uitspraak worden gevraagd omtrent de interpretatie van de bepalingen van dit hoofdstuk.

HOOFDSTUK VI. — *Onthechting van rechten*

Art. 29. Behoudens de afwijkingen beslist door het directiecomité wordt een inschrijvings- of een toekenningsrecht onthecht op de dag waarop de inschrijvings- of toekenningsverrichtingen aanvangen.

Art. 30. Het onthechten van dividenden, interesten of diverse voordelen geschiedt op de dag van de betaalbaarstelling.

Voor een financieel instrument dat uitgegeven is door een vennootschap of een rechtspersoon naar buitenlands recht kan het directiecomité een onthechtingsdatum bepalen die afwijkt van de datum van de betaalbaarstelling.

Art. 31. Behoudens de afwijkingen beslist door het directiecomité op grond van de artikelen 29 en 30, tweede lid, moet elke levering van financiële instrumenten geschieden met coupons, rechten en voordelen aangehecht op de datum van de verhandeling.

Het directiecomité kan de waarde van de niet aangehechte coupon bepalen indien de levering van het betrokken financieel instrument alsnog wordt toegestaan.

HOOFDSTUK VII. — *Tegenpartijverrichtingen*

Art. 32. Een tegenpartijverrichting is de verrichting waarbij het lid voor eigen rekening financiële instrumenten aan- of verkoopt, ofwel op de beursmarkt als tegenpartij van zijn cliënt of van een lid, ofwel buiten de beursmarkt als tegenpartij van een bemiddelaar of van een cliënt.

Art. 33. Wanneer de tegenpartijverrichting betreffende een uitsluitend op de Effectenbeurs van Antwerpen genoteerd financieel instrument buiten de beursmarkt wordt verricht, mag het lid alleen maar financiële instrumenten als tegenpartij van zijn cliënt of van een bemiddelaar aan- of verkopen, op voorwaarde dat:

- 1° in het geval van een tegenpartijverrichting met een cliënt, deze vooraf werd verwittigd;
- 2° de tegenpartijverrichting geschiedt overeenkomstig de modaliteiten van het koninklijk besluit genomen in uitvoering van artikel 37 van de wet;
- 3° de prijs van de transactie niet meer dan 2,5 % afwijkt van de laatst genoteerde koers;
- 4° de transactie zo vlug mogelijk en ten laatste vóór de opening van de volgende beurszitting aan het directiecomité gemeld wordt, overeenkomstig de modaliteiten van het koninklijk besluit genomen in uitvoering van artikel 39 van de wet.

Art. 24. Si, pour le cours coté, il subsiste un déséquilibre entre les quantités des instruments financiers demandés et offerts, les attributions sont réparties proportionnellement. Ce faisant:

- 1° les offres écrites ont toujours priorité sur les offres verbales;
- 2° les offres écrites sans prix limité ou avec un prix limité qui à l'achat est supérieur et à la vente inférieur au cours coté, ont priorité sur d'autres offres écrites;
- 3° le représentant du comité de direction peut attribuer plus d'instruments financiers aux petites offres.

Art. 25. Les cours ne permettant pas de satisfaire entièrement tous les acheteurs ou tous les vendeurs sont cotés respectivement avec la mention acheteurs réduits (ar) ou vendeurs réduits (vr).

La partie non exécutée des ordres reste en suspens.

Lorsqu'aucune transaction n'est réalisée, le bulletin mentionne un cours modifié argent (cma) ou un cours modifié papier (cmp).

Art. 26. Sauf décision contraire prise par le comité de direction, publiée au bulletin, il est interdit de coter à la criée un cours s'écartant du cours précédent de plus de:

- 1° 5 % pour les instruments financiers au premier marché ou au second marché;
- 2° 15 % pour les instruments financiers traités aux ventes publiques.

Art. 27. Le comité de direction peut, par décision motivée, annuler un cours fait ou une transaction exécutée. La décision est publiée au bulletin.

Art. 28. Pendant la séance de bourse, un membre du comité de direction ou son représentant peut être requis de se prononcer sur l'interprétation des dispositions du présent chapitre.

CHAPITRE VI. — *Détachement de droits*

Art. 29. Sauf dérogation décidée par le comité de direction, un droit de souscription ou d'attribution est détaché le jour où commencent les opérations de souscription ou d'attribution.

Art. 30. Le détachement de dividendes, d'intérêts ou d'avantages divers s'effectue le jour de la mise en paiement.

Pour un instrument financier émis par une société ou une personne morale de droit étranger, le comité de direction peut fixer une date de détachement différente de celle de la mise en paiement.

Art. 31. Toutes les livraisons d'instruments financiers s'effectuent coupons, droits et avantages attachés à la date de la transaction, sauf les dérogations décidées par le comité de direction en vertu des articles 29 et 30, alinéa 2.

Le comité de direction peut fixer la valeur d'un coupon non attaché lorsque la livraison de l'instrument financier concerné est encore acceptée.

CHAPITRE VII. — *Opérations de contrepartie*

Art. 32. L'opération de contrepartie consiste, pour le membre, à acheter ou à vendre des instruments financiers pour son propre compte, soit sur le marché boursier comme contrepartie de son client ou d'un membre, soit en dehors du marché boursier comme contrepartie d'un intermédiaire ou d'un client.

Art. 33. Lorsque l'opération de contrepartie portant sur un instrument financier coté exclusivement à la Bourse de valeurs mobilières d'Anvers est exécutée en dehors du marché boursier, le membre n'est autorisé à acheter ou à vendre des instruments financiers en contrepartie à son client ou à un intermédiaire qu'à condition que:

- 1° en cas d'une opération de contrepartie avec un client, celui-ci soit informé préalablement;
- 2° l'opération de contrepartie s'opère conformément aux modalités de l'arrêté royal pris en exécution de l'article 37 de la loi;
- 3° le prix de la transaction ne s'écarte de plus de 2,5 % du dernier cours coté;
- 4° la transaction soit communiquée au comité de direction le plus vite possible et au plus tard avant l'ouverture de la séance de bourse suivante, conformément aux modalités de l'arrêté royal pris en exécution de l'article 39 de la loi.

Art. 34. Behoudens uitdrukkelijke toelating van het directiecomité zijn tegenpartijverrichtingen op een financieel instrument verboden wanneer het directiecomité de notering van het financieel instrument heeft geschorst of wanneer de laatst genoteerde koers gevormd is na vermindering van de koop- of verkooporders.

Art. 35. In het geval de tegenpartijverrichting buiten de beursmarkt werd uitgevoerd, wordt dit uitdrukkelijk op het bordereel vermeld, onverminderd hetgeen bepaald is in artikel 38, derde lid van de wet.

HOOFDSTUK VIII. — Pakkettenhandel en transacties buiten de beursmarkt

Art. 36. Wanneer de transactie betrekking heeft op een financieel instrument dat uitsluitend op de Effectenbeurs van Antwerpen genoteerd wordt en het bedrag hoger is dan 3 miljoen frank kunnen de leden:

1° ofwel de transactie uitvoeren overeenkomstig artikel 17;

2° ofwel, mits naleving van het principe van de meest voordelige uitvoeringswijze voor de cliënt, de transactie buiten de beursmarkt uitvoeren overeenkomstig de modaliteiten van het koninklijk besluit genomen in uitvoering van artikel 37 van de wet.

In dit laatste geval mag de prijs van de transactie niet meer dan 2,5 % afwijken van de laatst genoteerde koers en moet de transactie zo vlug mogelijk en ten laatste vóór de opening van volgende beurszitting aan het directiecomité gemeld worden, overeenkomstig de modaliteiten van het koninklijk besluit genomen in uitvoering van artikel 39 van de wet.

Art. 37. Wanneer de transactie betrekking heeft op een lager bedrag dan vermeld in artikel 36, eerste lid, en uitgevoerd wordt buiten de beursmarkt, moeten de leden de transactie uitvoeren tegen de laatst genoteerde koers of een koers die hiervan niet meer dan 1 % afwijkt.

De melding opgelegd door artikel 36, tweede lid, is van toepassing.

HOOFDSTUK IX. — Specifieke bepalingen voor de veilingen

Art. 38. Periodiek en ten minste éénmaal per week organiseert het directiecomité een veiling in financiële instrumenten die niet in de notering opgenomen zijn.

Het betreft een veiling van aangeboden en gevraagde effecten.

Het directiecomité stelt de kalender van de veilingen vast. De kalender vermeldt de veilingdagen en de data en het uur waarop de veilingformulieren ten laatste moeten afgegeven worden.

Art. 39. Alle financiële instrumenten die niet opgenomen zijn in de notering van een Belgische effectenbeurs kunnen tot de veiling toegelaten worden.

Uitzonderlijk kan het directiecomité financiële instrumenten waarvan de notering is geschorst, tot de veiling toelaten.

Het directiecomité mag financiële instrumenten tot de veiling weigeren. Deze weigering wordt vóór de veiling ter kennis van het betrokken lid gebracht.

Art. 40. Het lid dat de financiële instrumenten te koop aanbiedt, is aansprakelijk voor de geldige levering.

Het directiecomité kan de financiële instrumenten die niet geldig leverbaar zijn, tot de veiling toelaten mits vermelding van de afwijking.

Wanneer de verkoop onregelmatige stukken betreft, moet dit uitdrukkelijk op het formulier vermeld worden.

Art. 41. De leden delen alle inlichtingen mede op de door het directiecomité opgelegde formulieren. Zij zijn aansprakelijk voor de inlichtingen die op de formulieren worden vermeld.

Het directiecomité kan de verkoper verplichten vooraf de financiële instrumenten over te leggen of bijkomende inlichtingen mede te delen.

Art. 42. Elk formulier vermeldt een redelijke limiet waartegen de financiële instrumenten kunnen worden verhandeld.

De limieten kunnen uiterlijk tot de veilingdag te 12 uur schriftelijk gewijzigd worden.

Art. 43. Voor niet volgestorte aandelen moet het formulier het nog te storten bedrag vermelden. Dit bedrag mag niet in percenten uitgedrukt zijn.

De toewijzingsprijs is netto zonder dat het nog te storten bedrag dient afgetrokken te worden.

Art. 34. Sauf autorisation expresse du comité de direction, les opérations de contrepartie sur un instrument financier sont interdites lorsque le comité de direction a suspendu la cotation de l'instrument financier ou lorsque le dernier cours coté est formé après réduction des ordres d'achat ou de vente.

Art. 35. Au cas où l'opération de contrepartie a été exécutée en dehors du marché boursier, le bordereau doit le mentionner expressément, sans préjudice de ce qui est prévu par l'article 38, alinéa 3 de la loi.

CHAPITRE VIII. — Commerce sur blocs et transactions en dehors du marché boursier

Art. 36. Lorsque la transaction porte sur un instrument financier coté exclusivement à la Bourse de valeurs mobilières d'Anvers et le montant est supérieur à 3 millions de francs, les membres peuvent:

1° soit exécuter la transaction conformément à l'article 17;

2° soit, dans le respect du principe de l'exécution de la manière la plus avantageuse pour le client, exécuter la transaction en dehors du marché boursier conformément aux modalités de l'arrêté royal pris en exécution de l'article 37 de la loi.

Dans ce dernier cas, le prix de la transaction ne peut s'écarter de plus de 2,5 % du dernier cours coté et la transaction doit être communiquée au comité de direction le plus vite possible et au plus tard avant l'ouverture de la séance de bourse suivante, conformément aux modalités de l'arrêté royal pris en exécution de l'article 39 de la loi.

Art. 37. Lorsqu'une transaction porte sur un montant inférieur à celui visé à l'article 36, alinéa 1er, et est réalisée en dehors du marché boursier, les membres doivent exécuter la transaction au dernier cours coté ou à un cours qui n'en peut différer de plus de 1 %.

La déclaration imposée par l'article 36, alinéa 2 est d'application.

CHAPITRE IX. — Dispositions spécifiques pour les ventes publiques

Art. 38. Périodiquement, et au moins une fois par semaine, le comité de direction organise une vente publique d'instruments financiers qui ne figurent pas à la cote.

Il s'agit d'une vente publique d'instruments financiers offerts et demandés.

Le comité de direction fixe le calendrier des ventes publiques. Le calendrier mentionne les jours de vente publique et les dates et l'heure auxquelles les formulaires pour la vente publique doivent être remis au plus tard.

Art. 39. Tous les instruments financiers qui ne figurent pas à la cote d'une bourse de valeurs mobilières belge peuvent être admis à la vente publique.

Exceptionnellement, le comité de direction peut admettre à la vente publique des instruments financiers dont la cotation est suspendue.

Le comité de direction peut refuser des instruments financiers à la vente publique. Ce refus est communiqué, avant la vente publique, au membre concerné.

Art. 40. Le membre qui offre les instruments financiers à la vente est responsable de la bonne livraison.

Le comité de direction peut admettre à la vente publique les instruments financiers qui ne sont pas de bonne livraison, à condition que la dérogation soit mentionnée.

Lorsque la vente porte sur des titres irréguliers, ceci doit être expressément mentionné sur le formulaire.

Art. 41. Les membres communiquent tous les renseignements au moyen des formulaires imposés par le comité de direction. Ils sont responsables des renseignements mentionnés sur les formulaires.

Le comité de direction peut exiger au préalable que le vendeur produise les instruments financiers ou fournisse des renseignements supplémentaires.

Art. 42. Chaque formulaire doit mentionner des limites raisonnables pour la négociation des instruments financiers.

Les limites peuvent être modifiées par écrit jusqu'au jour de la vente publique à 12 heures au plus tard.

Art. 43. Pour les actions non libérées, le formulaire doit mentionner la somme restant à verser. Ce montant ne peut être stipulé en pourcent.

Le prix d'adjudication s'entend net, sans qu'il y ait lieu de déduire le montant non versé.

Art. 44. De geldigheidsduur van de orders voor de veiling wordt als volgt vastgelegd:

- voor de vastrentende financiële instrumenten: tot de laatste veiling van de maand waarin de order werd opgegeven waarbij de niet toegewezen posten automatisch worden overgedragen naar de eerstvolgende op te stellen lijst van de veiling;
- voor de andere financiële instrumenten: de eerstvolgende veiling.

Het directiecomité mag de geldigheidsduur van de orders wijzigen. De beslissingen worden in het bulletin bekendgemaakt.

Art. 45. De lijst van de aangeboden financiële instrumenten en de uitslag van de veiling worden in het beurslokaal ter beschikking gehouden en worden in het bulletin afgedrukt.

Financiële instrumenten die niet in de verkooplijst voorkomen en die gezocht worden, kunnen in een lijst van gevraagde financiële instrumenten opgenomen worden.

Art. 46. Alle orders die betrekking hebben op éénzelfde financieel instrument worden samengevoegd in één post van de veiling.

Indien niet alle financiële instrumenten kunnen toegewezen worden, zullen de toewijzingen verhoudingsgewijze verdeeld worden tussen de orders die hiervoor in aanmerking komen zonder voorrang te geven aan de laagst gelimiteerde verkooporders of de hoogste biedingen.

De niet verdeelbare hoeveelheid wordt toegewezen aan de eerstbiedende.

Art. 47. Tijdens de roep van de veiling kunnen mondelinge tussenkomsten, in aanvulling van de schriftelijke orders, de omzet verhogen zonder de koers te wijzigen mits toelating van de vertegenwoordiger van het directiecomité.

Art. 48. Bij gemotiveerde beslissing kan het directiecomité, uiterlijk binnen de maand na de veiling of vijftien dagen na de levering, de koers en de toewijzingen annuleren. De beslissing wordt in het bulletin bekendgemaakt.

Art. 49. Biedingen op vastrentende financiële instrumenten die sterk afwijken van het rendement op de rentenmarkt kunnen door de vertegenwoordiger van het directiecomité geweigerd worden.

Art. 50. Het directiecomité mag de namen van de ordergevende leden vóór de veilingen niet bekendmaken.

Art. 51. Het directiecomité kan aan de vennootschappen waarvan de financiële instrumenten op de veiling worden verhandeld, alle documenten opvragen met het oog op een vlotte werking van de markt.

Art. 52. De koers van aandelen en converteerbare obligaties luidt in eensgevend geld.

De koers van obligaties luidt in percenten van de nominale waarde, lopende intrest al dan niet inbegrepen volgens de beslissing van het directiecomité.

Iedere wijziging in de manier van noteren wordt in het bulletin bekendgemaakt.

HOOFDSTUK X. — *Levering en betaling tussen leden*

Art. 53. De contantverrichtingen worden vereffend op de derde beursdag na hun afsluiting, overeenkomstig de bepalingen van het beursreglement.

Art. 54. Bij de totstandkoming van een verrichting is de koper van de financiële instrumenten verplicht de koopsom te betalen tegen conforme levering van de financiële instrumenten door de verkoper.

In geval van niet conforme levering bepaalt het directiecomité het bedrag van de schadeloosstelling dat de leden elkaar verschuldigd zijn.

Art. 55. Een beschadigd effect wordt nochtans goed leverbaar geacht indien de uitgevende vennootschap het effect regelmatig verklaart.

Het directiecomité beslist in geval van betwisting.

Art. 56. De koopprijs van financiële instrumenten op naam is vorderbaar wanneer de overdracht door de uitgevende vennootschap aanvaard is.

De verkoper neemt de nodige maatregelen voor de overdracht.

De koper is verantwoordelijk voor het aanvaarden van de nieuwe aandeelhouder. Weigert de vennootschap de voorgestelde naam te aanvaarden, kan de koper de zaak niet verbreken en blijft hij gehouden een aandeelhouder voor te stellen die door de vennootschap aangenomen wordt.

Art. 57. Effecten met loten en trekking zijn onderworpen aan de vereffeningsmodaliteiten van de rentenmarkt.

Art. 44. La durée de validité des ordres pour la vente publique est fixée comme suit:

- pour les instruments financiers à taux fixe: jusqu'à la dernière vente publique du mois dans lequel l'ordre a été donné, en tenant compte que les postes non exécutés, sont automatiquement transférés à la première liste suivante du vente publique;
- pour les autres instruments financiers: la première vente publique suivante.

Le comité de direction peut modifier la durée de validité des ordres. Les décisions sont publiées au bulletin.

Art. 45. La liste des instruments financiers offerts et le résultat de la vente publique sont mis à disposition dans le local de la bourse et reproduits dans le bulletin.

Les instruments financiers qui ne figurent pas dans la liste des ventes et qui sont recherchés peuvent être repris dans une liste d'instruments financiers demandés.

Art. 46. Tous les ordres qui concernent un même instrument financier sont réunis dans un seul poste de la vente publique.

Si tous les instruments financiers ne peuvent être attribués, les adjudications seront réparties au prorata entre les ordres qui entrent en considération à cet effet, sans accorder la priorité aux ordres de vente comportant les prix limités les plus bas ou aux offres les plus élevées.

La quantité non divisible est adjugée au premier offrant.

Art. 47. Au cours de la criée de la vente publique, des interventions verbales peuvent, en complément des ordres écrits, augmenter le volume sans modifier le cours, moyennant l'approbation du représentant du comité de direction.

Art. 48. Le comité de direction peut, par décision motivée, annuler le cours et les adjudications au plus tard dans le mois qui suit la vente publique ou dans les quinze jours après la livraison. La décision est publiée au bulletin.

Art. 49. Des offres sur instruments financiers à taux fixe s'écartant fortement du rendement sur le marché des rentes peuvent être refusées par le représentant du comité de direction.

Art. 50. Il est interdit au comité de direction de faire connaître les noms des membres qui donnent les ordres avant la vente publique.

Art. 51. Le comité de direction peut demander aux sociétés dont les instruments financiers sont négociés en vente publique, tous les documents nécessaires pour le bon fonctionnement du marché.

Art. 52. Le cours des actions et des obligations convertibles est exprimé en unité monétaire.

Le cours des obligations est exprimé en pour-cent de la valeur nominale, les intérêts courants étant compris ou non suivant la décision du comité de direction.

Toute modification dans le mode de cotation est publiée au bulletin.

CHAPITRE X. — *Livraison et paiement entre membres*

Art. 53. Les opérations au comptant se liquident le troisième jour de bourse après leur conclusion, suivant les dispositions du règlement de bourse.

Art. 54. Lors de la conclusion d'une opération, l'acheteur des instruments financiers doit payer le prix d'achat moyennant la livraison conforme par le vendeur des instruments financiers.

Le comité de direction fixe le montant du dédommagement que les membres sont obligés de se payer mutuellement en cas de livraison non conforme.

Art. 55. Un titre endommagé est néanmoins réputé de bonne livraison si la société émettrice le valide expressément.

En cas de contestation, le comité de direction décide.

Art. 56. Le prix d'achat d'instruments financiers nominatifs est exigible lorsque le transfert est accepté par la société émettrice.

Le vendeur prend les dispositions nécessaires pour le transfert.

L'acheteur est responsable de l'acceptation du nouvel actionnaire. Si la société refuse d'accepter le nom proposé, l'acheteur ne peut résilier l'affaire et reste tenu de proposer un actionnaire à la convenance de la société.

Art. 57. Les titres à lots et à tirages sont soumis aux règles de liquidation du marché des rentes.

Art. 58. Het lid dat een uitloot of onregelmatig effect heeft geleverd, is verplicht een regelmatig effect te leveren.

HOOFDSTUK XI. — Deontologische regels

Afdeling 1. — Deontologische bepalingen van toepassing op de leden

Onderafdeling 1. — Algemeen

Art. 59. Overeenkomstig artikel 36 van de wet zien de leden erop toe dat zij, bij de verrichtingen in financiële instrumenten op een beursmarkt :

1° zich op een loyale en billijke wijze inzetten om de integriteit en eerlijke praktijken op de markt optimaal te bevorderen;

2° zich met de nodige bekwaamheid, zorgvuldigheid en toewijding optimaal inzetten voor de belangen van hun cliënten, rekening houdend met de mate van professionele kennis van die cliënten;

3° zich voegen naar alle gedragscodes en voor hun werkzaamheden geldende voorschriften betreffende de transacties in financiële instrumenten, met het oog op een optimale behartiging van de belangen van hun cliënten en de integriteit van de markt;

4° van de cliënten die zij adviseren op passende wijze alle nuttige informatie inwinnen betreffende hun financiële toestand, hun ervaring met beleggingen en hun beleggingsobjectieven die redelijkerwijs relevant zijn om hun verplichtingen ten aanzien van hun cliënten in verband met de gevraagde diensten optimaal te behartigen;

5° redelijke stappen ondernemen om binnen een redelijke termijn de cliënt die ze adviseren, alle informatie te bezorgen in een voor hem verstaanbare taal, waardoor hij een weloverwogen en een met kennis van zaken gevormde beslissing kan nemen. Op louter verzoek van de cliënt moeten zij hem op een volledige en eerlijke wijze verslag uitbrengen van de verbintenissen die zij hebben ten aanzien van de cliënt. Zij mogen geen enkele maatregel voorstellen of aanmoedigen die hun cliënt ertoe zou aanzetten zijn wettelijke verplichtingen, met inbegrip van deze ten aanzien van de Staat, niet na te komen;

6° elk mogelijk belangenconflict vermijden, of wanneer dit onvermijdelijk is, ervoor zorg dragen dat hun cliënten op billijke en gelijke wijze worden behandeld en, in voorkomend geval, andere maatregelen volgen zoals de rapporteringsverplichting, het naleven van de interne regels inzake vertrouwelijkheid of de weigering om op te treden.

Zij mogen hun eigen belangen niet op onbillijke wijze boven de belangen van hun cliënten plaatsen en wanneer een goed geïnformeerde cliënt redelijkerwijze mag verwachten dat de in artikelen 2, § 1, en 34 van de wet bedoelde leden de belangen van hun cliënt boven hun eigen belangen plaatsen, dienen zij de verwachting van hun cliënt na te komen;

7° beschikken over en doeltreffend gebruik maken van middelen en procedures om hun werkzaamheden tot een goed einde te brengen.

Deze regels moeten worden toegepast teneinde rekening te houden met het professionele karakter van de persoon aan wie de dienst wordt verstrekt.

Onderafdeling 2. — Bepalingen van toepassing op de betrekkingen met de cliënteel van het lid.

2.1. Vóór het afsluiten van contractuele relaties met de cliënt.

Art. 60. Alvorens hij met de cliënt die hij adviseert een contractuele relatie aangaat, ondervraagt het lid hem over :

1° zijn financiële situatie;

2° zijn ervaring met beleggingen;

3° zijn beleggingsdoelstellingen;

4° de gewenste looptijd van zijn beleggingen.

Art. 61. Alvorens een verrichting uit te voeren voor rekening van om het even welke cliënt, vergewist het lid zich ervan dat die cliënt akkoord gaat met de aan die verrichtingen verbonden algemene voorwaarden.

De algemene voorwaarden vermelden onder meer dat de identiteit van de cliënt op elk ogenblik aan het directiecomité kan worden medegedeeld teneinde in te staan voor de goede afloop van de opdrachten als bepaald in de artikelen 16 tot en met 19 van de wet. Indien de cliënt zelf bemiddelaar is, is hij eveneens aan deze verplichting onderworpen. Hetzelfde geldt voor iedere andere bemiddelaar die in de verhandeling tussenkomt.

Art. 58. Le membre qui a livré un titre sorti au tirage ou irrégulier est tenu de remettre un titre régulier.

CHAPITRE XI. — Règles déontologiques

Section 1re. — Dispositions de déontologie applicables aux membres

Sous-section 1re. — Généralités

Art. 59. En réalisant des opérations sur instruments financiers négociés sur un marché boursier, les membres, conformément à l'article 36 de la loi veillent :

1° à agir loyalement et équitablement en vue de promouvoir au mieux l'intégrité et les pratiques honnêtes sur le marché;

2° à servir au mieux les intérêts de leurs clients, avec la compétence, le soin et la diligence qui s'imposent, compte tenu du degré de connaissance professionnelle des clients;

3° à se conformer à tous les codes de conduite et les règles applicables à l'exercice de leurs activités concernant les opérations sur instruments financiers, de manière à défendre au mieux les intérêts de leurs clients et l'intégrité du marché;

4° à recueillir d'une manière appropriée auprès des clients qu'ils conseillent, toute information utile concernant la situation financière de leurs clients, leur expérience en matière d'investissement et leurs objectifs de placement qui raisonnablement sont significatifs pour pouvoir réaliser au mieux leurs engagements vis-à-vis de leurs clients en ce qui concerne les services demandés;

5° à faire des démarches raisonnables pour fournir, dans un délai raisonnable, au client qu'ils conseillent, dans une langue compréhensible, toute information qui lui permet de prendre une décision bien réfléchie et en connaissance de cause. Sur simple demande du client, ils seront prêts à lui faire rapport de manière complète et honnête de leurs engagements vis-à-vis du client. Ils ne pourront proposer ni encourager une quelconque mesure qui inciterait leur client à ne pas respecter ses obligations légales y compris vis-à-vis de l'Etat;

6° à éviter tout conflit d'intérêt possible, ou s'il est inévitable, à veiller à ce que leurs clients soient traités de façon équitable et égale et, le cas échéant, à suivre toute autre mesure telle l'obligation de faire rapport, le respect des règles internes en matière de confidentialité ou le refus d'intervenir.

Ils ne pourront pas placer de manière inéquitable leurs propres intérêts devant ceux de leurs clients et lorsqu'un client dûment informé peut raisonnablement attendre que les membres visés aux articles 2, § 1er, et 34 de la loi placent les intérêts de leurs clients devant leurs propres intérêts, ils devront répondre à l'attente de leur client;

7° à avoir et à utiliser avec efficacité les ressources et les procédures nécessaires pour mener à bonne fin leurs activités.

Ces règles doivent être appliquées de manière à tenir compte de la nature professionnelle de la personne à laquelle le service est fourni.

Sous-section 2. — Dispositions applicables aux relations avec la clientèle du membre.

2.1. Avant la conclusion de relations contractuelles avec le client.

Art. 60. Avant la conclusion de relations contractuelles avec le client qu'il conseille, le membre l'interroge sur :

1° sa situation financière;

2° son expérience en matière d'investissement;

3° ses objectifs de placement;

4° la durée souhaitée de ses investissements.

Art. 61. Avant toute opération pour compte de tout client, le membre doit s'assurer de l'adhésion du client aux conditions générales qui s'appliquent auxdites opérations.

Les conditions générales reprennent entre autres, la mention selon laquelle l'identité du client peut à tout moment être communiquée au comité de direction, pour assurer la bonne fin de ses missions telles que définies par les articles 16 à 19 de la loi. Dans l'hypothèse où le client est lui-même intermédiaire, ce dernier est soumis à la même obligation. Il en va de même pour tout autre intermédiaire intervenant dans la négociation.

De algemene voorwaarden vermelden bovendien de berekeningswijze of het bedrag van de vergoeding van hun diensten. De door de bemiddelaars aan hun cliënten aangerekende kosten mogen noch ongerechtvaardigd noch overdreven zijn.

De leden zien er trouwens op toe dat de informatie van hun cliënten slechts wordt aangewend voor de doelstellingen waarvoor die cliënten ze hebben meegegeeld.

2.2. Verrichtingen voor de cliënt.

Art. 62. Het lid licht elke cliënt op een passende wijze in over het voorwerp en de prijs van de verrichting alsook over de neer te leggen dekking voor de voorgenomen verrichting. De cliënt die hij adviseert, wordt tevens over de aan de verrichting verbonden risico's ingelicht.

Art. 63. De orders moeten zo snel mogelijk en onder de beste voorwaarden worden uitgevoerd.

Art. 64. De datum en het uur waarop elk order wordt ontvangen, moeten worden geregistreerd.

Art. 65. Wanneer een lid de opdracht heeft gekregen een order in een financieel instrument uit te voeren voor een cliënt, mag hij niet vóór de uitvoering ervan opzettelijk en met het oog op een financieel voordeel verbonden aan het order van de cliënt, verrichtingen uitvoeren voor eigen rekening of voor rekening van een derde, in dat instrument of in daarmee verbonden instrumenten.

Art. 66. In het kader van een beheersmandaat ziet het lid erop toe dat, bij de aan- of verkoop van eenzelfde financieel instrument, alle bij dezelfde verrichting betrokken cliënten op billijke en gelijke wijze worden behandeld, meer bepaald met betrekking tot de prijs waartegen die verrichting plaatsvindt. In dit geval kan de prijs een gemiddelde prijs zijn, berekend op basis van een geheel van in de markt uitgevoerde verrichtingen in datzelfde instrument.

Art. 67. Op louter verzoek van een cliënt moet het lid hem mededelen onder welke voorwaarden de verrichting werd uitgevoerd.

Art. 68. Het lid moet een overzicht van de lopende orders, van de uitgevoerde verrichtingen en van de financiële instrumenten die hij bijhoudt voor rekening van de cliënt alsook de stand van zijn specierekening ter beschikking houden van elke cliënt. Daarnaast moet hij ook per gewone brief verstuurd aan het overeengekomen adres, of op uitdrukkelijk verzoek van de cliënt, de bordereaux ter beschikking houden met de detailgegevens over de verrichtingen die werden uitgevoerd uiterlijk op de werkdag volgend op de ontvangst door het lid van de bevestiging van de uitvoering van de verrichting.

Om door het lid te worden onderzocht, moet elke klacht of opmerking betreffende een door hem behandelde verrichting schriftelijk worden betekend binnen vijf werkdagen die volgen op de uitvoering van het betwiste order.

Art. 69. Het lid moet de cliënt ten minste om de zes maanden inlichten over de tegoeden die hij bewaart.

Art. 70. Een bemiddelaar mag aan zijn cliënten geen voorstellen doen of hen ook niet aanzetten tot het uitvoeren van verrichtingen op financiële instrumenten, waarbij de cliënten enkel belang hebben als zij hun wettelijke verplichtingen, waaronder die tegenover de Staat, niet naleven.

Onderafdeling 3. — Naleving door het lid van de integriteit en de transparantie van de markten.

Art. 71. Het is het lid verboden, alleen of met de medewerking van andere personen, de markt te manipuleren door een handeling of reeks van handelingen, door verzwijging of door verspreiding van informatie of geruchten met betrekking tot één of meer financiële instrumenten.

Art. 72. Het is het lid verboden :

1° fictieve orders in te brengen gedurende de periode van vooropening van de markten. Onder fictief order wordt verstaan een order voor eigen rekening zonder economische reden dat vóór de opening wordt geschrapt;

2° orders in te brengen in weinig liquide markten om de koers in zijn voordeel of in het voordeel van zijn cliënt te beïnvloeden,

3° transacties in te brengen die gelijktijdig de aan- en verkoop beogen, zonder economische grond en alleen met de bedoeling een koers te laten vaststellen of het volume te vergroten.

Art. 73. Het lid moet snel en loyaal handelen ten aanzien van de andere professionele tegenpartijen.

Art. 74. Het is een lid verboden orders te groeperen, met uitzondering van de orders die in het kader van vermogensbeheer werden gegroepeerd voor individuele rekeningen, alsook, in voorkomend geval, voor financiële instrumenten die door het directiecomité worden bepaald.

Les conditions générales mentionnent en outre le mode de calcul ou le montant de la rémunération de leurs services. Les frais que les intermédiaires facturent à leurs clients ne peuvent être ni injustifiés, ni excessifs.

Par ailleurs, les membres veillent à utiliser les informations transmises par leurs clients aux seules fins pour lesquelles ces clients les ont communiquées.

2.2. Les opérations pour le client.

Art. 62. Le membre renseigne tout client, d'une manière appropriée, sur l'objet et le prix de l'opération, de même que sur la couverture à déposer pour l'opération envisagée. Le client conseillé est également avisé, des risques inhérents à l'opération.

Art. 63. Les ordres doivent être exécutés le plus rapidement possible et aux meilleures conditions.

Art. 64. Tout ordre doit être horodaté et enregistré à sa réception.

Art. 65. Lorsqu'un membre a été chargé d'exécuter un ordre pour un client sur un instrument financier, il ne peut effectuer préalablement à son exécution, de manière consciente et délibérée et dans le but d'en tirer un bénéfice lié à l'ordre du client, des opérations pour compte propre ou pour compte de tiers, sur cet instrument ni sur ceux qui lui sont liés.

Art. 66. Dans le cadre de l'exercice d'un mandat de gestion, le membre veille à ce que, lors de l'achat ou de la vente d'un même instrument financier, tous les clients concernés par la même opération soient traités de façon équitable et égale, plus particulièrement en matière de prix auquel ladite opération a lieu. Dans ce cas, le prix peut être un prix moyen calculé sur base d'un ensemble d'opérations réalisées dans le marché sur ce même instrument.

Art. 67. Le membre doit communiquer, à tout client, sur simple demande, les conditions auxquelles l'opération a été exécutée.

Art. 68. Le membre doit tenir à la disposition de tout client un aperçu des ordres en cours, des opérations exécutées et des instruments financiers détenus par lui pour le compte du client ainsi que la situation de son compte espèces. Par ailleurs, il doit envoyer par simple lettre à l'adresse convenue ou, à la demande expresse du client, mettre à sa disposition les bordereaux qui reprennent les détails des opérations réalisées au plus tard le jour ouvrable qui suit la réception par le membre, de la confirmation de l'exécution de l'opération.

Toute réclamation ou observation concernant une opération traitée par le membre doit, pour être prise en considération par celui-ci, lui être notifiée par écrit dans les cinq jours ouvrables qui suivent l'exécution de l'ordre litigieux.

Art. 69. Le membre doit informer le client, au moins semestriellement, des avoirs qu'il détient en compte auprès de lui.

Art. 70. Un intermédiaire ne pourra encourager ou inciter ses clients à effectuer des opérations sur instruments financiers qui n'ont d'intérêt dans le chef de ces clients que si ceux-ci ne respectent pas leurs obligations légales, y compris vis-à-vis de l'Etat.

Sous-section 3. — Respect de l'intégrité des marchés et de la transparence par le membre

Art. 71. Il est interdit à un membre, seul ou avec le concours d'autres personnes, de manipuler le marché par un acte ou par une série d'actes, par omissions ou par la diffusion de toutes informations ou rumeurs relatives à un ou plusieurs instruments financiers.

Art. 72. Il est interdit au membre :

1° d'introduire des ordres fictifs durant la période de proouverture des marchés. Par ordre fictif, on entend un ordre pour compte propre sans raison économique et annulé avant l'ouverture,

2° d'introduire des ordres dans des marchés peu liquides afin d'influencer le cours à son avantage, ou à l'avantage de son client

3° d'introduire des transactions simultanées à l'achat et à la vente sans raison économique et dans le seul but d'établir un cours ou d'augmenter le volume.

Art. 73. Le membre doit agir promptement et loyalement à l'égard des autres contreparties professionnelles.

Art. 74. Il est interdit à un membre de regrouper des ordres à l'exception des ordres groupés dans le cadre d'une gestion de fortune pour des comptes individuels ainsi que le cas échéant pour des instruments financiers définis par le comité de direction.

Onderafdeling 4. — Belangenconflicten.

Art. 75. Het lid ziet erop toe de belangen van zijn cliënten te bevoorrecht. In voorkomend geval licht hij hen in over het bestaan van mogelijke belangenconflicten en lost hij die op billijke wijze op.

Het lid mag niet op eigen initiatief nutteloze verrichtingen noch verrichtingen die strijdig met de belangen van de cliënten blijken te zijn, uitvoeren.

Art. 76. Het lid zorgt voor een afzonderlijk beheer voor elk van zijn activiteiten die een belangenconflict tot gevolg zouden kunnen hebben, met name een conflict tussen de relaties met de cliënteel, de activiteit als tegenpartij en het vermogensbeheer.

De bemiddelaars nemen de nodige maatregelen teneinde uit te sluiten dat zijzelf of hun personeelsleden om het even welke voordelen aanbieden, geven, vragen of aanvaarden, die in het kader van hun activiteiten of op elke andere wijze de begunstigde van dit voordeel in ernstig conflict kunnen brengen met zijn verplichtingen tegenover de cliënten.

Onderafdeling 5. — Bepalingen die gelden voor de personeelsleden van een lid

5.1. Persoonlijke verrichtingen van personeelsleden van het lid.

Art. 77. Elk lid moet regels uitwerken die toepasselijk zijn op de verrichtingen voor eigen rekening van de personen die het tewerkstelt, of ze nu al dan niet door een arbeidsovereenkomst verbonden zijn.

Art. 78. De verrichtingen voor een personeelslid mogen qua prijs en een eventuele verdeling niet tegen bevoorrechte voorwaarden worden uitgevoerd.

Art. 79. De bestuurders, zaakvoerders en leden van het directiecomité van een lid kijken toe op de naleving van de gedragsregels als bedoeld in artikel 36 van de wet en van dit reglement.

Zij brengen het directiecomité op de hoogte van alle ernstige sancties die ten aanzien van een personeelslid werden genomen wegens niet-naleving van zijn beroepsverplichtingen die uit dit reglement voortvloeien. De kennisgeving vermeldt de identiteit van de gestrafte persoon en de motivering van de sanctie.

5.2. Discretieplicht van de personeelsleden van het lid.

Art. 80. Iedere persoon die handelt voor rekening van een lid is onderworpen aan een discretieplicht.

Elk lid bepaalt de aan deze personen opgelegde verplichtingen ter voorkoming van het verspreiden van vertrouwelijke informatie.

Afdeling 2. — Betrekkingen tussen het lid en de emittenten

Art. 81. Elke overeenkomst die wordt gesloten tussen een lid en een emittent en als doel heeft de markt van een financieel instrument te bevorderen, moet conform zijn aan dit reglement.

Ze mag geen enkele bepaling bevatten die ingaat tegen de bescherming van de integriteit van de markten en de gelijke behandeling van de aandeelhouders.

Ze moet worden medegedeeld aan het directiecomité vóór de inwerkingtreding ervan.

Bovendien moet het lid het bestaan van dergelijke overeenkomst bekendmaken.

Antwerpen, 9 april 1996.

De Voorzitter van het directiecomité,
A. Hendrickx.

Gezien om te worden gevoegd bij het ministrieel besluit van 3 mei 1996

De Vice-Eerste Minister
en Minister van Financiën en Buitenlandse Handel,
Ph. MAYSTADT

96 1041

7 MEI 1996. — Ministerieel besluit tot vaststelling van de wijze van uitgifte van een reeks verzamelarmunten, jaartal 1996

De Minister van Financiën

Gelet op de wet van 8 mei 1924 betreffende de handel in en het smelten van geldstukken, inzonderheid op artikel 1,

Gelet op de wet van 12 juni 1930 tot oprichting van een Muntfonds, inzonderheid op artikel 2, gewijzigd bij de wet van 23 december 1988,

(C 3259)

Sous-section 4. — Les conflits d'intérêt

Art. 75. Le membre veille à privilégier les intérêts de ses clients. Le cas échéant, il les informe des risques de conflits d'intérêts et les résout équitablement.

Le membre ne peut effectuer d'initiative des opérations inutiles ou qui paraissent contraires aux intérêts du client.

Art. 76. Le membre assure la gestion distincte de chacune de ses activités qui pourraient entraîner un conflit d'intérêt, notamment entre les relations avec la clientèle, l'activité de contrepartie et la gestion de fortune.

Les intermédiaires doivent prendre les mesures adéquates pour éviter qu'eux-mêmes ou les membres de leur personnel offrent, donnent, sollicitent ou acceptent des avantages, de quelque nature que ce soit, qui, dans le cadre de leurs activités ou d'une autre façon, sont susceptibles de mettre le bénéficiaire dudit avantage en sérieux conflit avec ses obligations vis-à-vis des clients.

Sous-section 5. — Dispositions applicables aux membres du personnel d'un membre.

5.1. Les opérations personnelles des membres du personnel du membre.

Art. 77. Chaque membre doit établir un régime des opérations pour compte propre des personnes qu'il emploie, qu'elles soient ou non liées par un contrat de travail.

Art. 78. Les opérations effectuées pour un membre du personnel, ne peuvent être exécutées à des conditions privilégiées au niveau des cours et d'une répartition éventuelle.

Art. 79. Les administrateurs, les gérants et les membres du comité de direction d'un membre veillent au respect des règles de conduite visées à l'article 36 de la loi et au présent règlement.

Ils informent le comité de direction de toute sanction grave prise à l'égard du membre du personnel pour cause de non-respect de ses obligations professionnelles découlant du présent règlement. La notification reprend l'identité de la personne sanctionnée et la motivation de la sanction.

5.2. Devoir de discrétion des membres du personnel du membre.

Art. 80. Chaque personne qui agit pour le compte d'un membre est tenue à un devoir de discrétion.

Chaque membre détermine les obligations imposées à ces personnes pour éviter la diffusion d'informations confidentielles.

Section 2. — Relations entre le membre et les émetteurs.

Art. 81. Toute convention entre un membre et un émetteur ayant pour but d'animer le marché d'un instrument financier doit se conformer au présent règlement.

Elle ne peut contenir aucune clause contraire à la protection de l'intégrité des marchés et l'égalité du traitement des actionnaires.

Elle doit être communiquée au comité de direction, préalablement à son entrée en vigueur.

En outre, le membre doit rendre public l'existence d'une telle convention.

Anvers, le 9 avril 1996.

Le Président du comité de direction,
A. Hendrickx.

Vu pour être annexé à l'arrêté ministériel du 3 mai 1996.

Le Vice-Premier Ministre
et Ministre des Finances et du Commerce extérieur,
Ph. MAYSTADT

F 96 — 1041

7 MAI 1996. — Arrêté ministériel fixant les modalités d'émission d'une série de monnaies de collection millésimées 1996

Le Ministre des Finances,

Vu la loi du 8 mai 1924 relative au trafic et à la refonte des monnaies métalliques, notamment l'article 1er,

Vu la loi du 12 juin 1930 portant création d'un Fonds monétaire, notamment l'article 2, modifié par la loi du 23 décembre 1988,

(C 3259)